

**Social- og
Boligstyrelsen**

Oplysninger om bandekriminalitet hos nære familiemedlemmer i behandlingen af en børne- og ungesag

Informationshæfte

2. udgave

Marts 2025

Viden til gavn

Indhold

1. Indledning 3

Informationshæftets formål og indhold.....4

2. Overblik over de nye bestemmelser 5

Tilføjelse i barnets lov, § 20, stk. 2.....6

Ny § 115, stk. 5, i retsplejeloven.....8

3. Inspiration og opmærksomhedspunkter 9

Barnets eller den unges relationer9

Tegn på mistrivsel..... 13

Vurdering af risikofaktorer..... 13

Bilag 1: Overblik over ændringer i sagsbehandlingen..... 15

Bilag 2: Relationsprofil, Netværksdiagram – enkelt..... 17

Bilag 3: Relationsprofil, Netværksdiagram – avanceret 18

Publikationen er udgivet af:

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Udgivet: November 2024 (1. udg.), marts 2025 (2. udg.).

I 2. udgaven er der foretaget en præcisering på side 5 i omtalen af Infohuset.

Rapporten er tilgængelig på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside www.sbst.dk

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

ISBN: 978-87-85236-57-9

1. Indledning

Dette hæfte informerer om de lovændringer i den politiske aftale Bandepakke IV (2023), der har betydning for, hvordan viden om børn og unges nære familiemedlemmers relationer til bandemiljøet inddrages i børne- og ungesager. Bestemmelserne trådte i kraft den 1. juli 2024.

Lovændringerne har til formål at øge fokus på banderelationer i den kommunale indsats og forebyggelsen af rekruttering af børn og unge til bandemiljøer. De nye bestemmelser, som skal understøtte dette fokus, er en tilføjelse til § 20, stk. 2, i barnets lov og § 115, stk. 5, i retsplejeloven.

Informationshæftet er skrevet til jer, der er børne- og ungerådgivere, og til ledere, som arbejder med at omsætte de nye bestemmelser i praksis.

Lovgivning

§

Uændret

Barnets lov, § 20, stk. 1: Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om en børnefaglig undersøgelse i følgende situationer:

1) Når der er grund til at antage, at det er en alvorlig eller kompleks sag, herunder hvor der er overvejelser om anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet efter §§ 46 eller 47.

Den 1. juli 2024 trådte de nye bestemmelser i kraft:

Barnets lov, § 20, stk. 2: "Kommunalbestyrelsen kan endvidere iværksætte en børnefaglig undersøgelse, når kommunalbestyrelsen i øvrigt vurderer, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges støttebehov. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen efter 1. pkt. bl.a. lægge vægt på, om barnets eller den unges nære familiemedlemmer er dømt for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a."

Retsplejeloven, § 115, stk. 5: "Politiets videregivelse af oplysninger efter stk. 1, nr. 1, kan omfatte oplysninger om enkeltpersoners tilknytning til bandemiljøer, herunder oplysninger om, at et familiemedlem er dømt for en overtrædelse omfattet af straffelovens § 81 a. Den, der som led i det kriminalitetsforebyggende samarbejde (SSP-samarbejdet), jf. stk. 1, nr. 1, bliver bekendt med sådanne oplysninger, har tavshedspligt med hensyn hertil."

Informationshæftets formål og indhold

I hæftet kan I læse om de nye bestemmelser, hvad de betyder for praksis i sagsbehandlingen, og hvilke opmærksomhedspunkter der er vigtige at have for øje.

Informationshæftet supplerer Håndbog om barnets lov, som findes på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside.

Som bilag til informationshæftet er der udarbejdet en side med et overblik over de nye bestemmelser betydning for sagsbehandlingen og fokus på banderelationer (bilag 1). Denne side kan I vælge at printe og lægge ind i den fysiske udgave af håndbogens kapitel 4 om screening, afdækning og børnefaglig undersøgelse i sagsbehandlingen.

Informationshæftet henvender sig til jer, der er børne- og ungerådgivere og arbejder med at støtte børn og unge og forebygge, at børn og unge får udfordringer i relation til bandekriminalitet. Informationshæftet kan også være til gavn for andre fagpersoner, der arbejder med området, herunder medarbejdere og ledere i SSP-samarbejdet og fx kontaktpersoner.

Information

→ [Håndbog om barnets lov findes på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside](#)

Hæftet er udarbejdet af Social- og Boligstyrelsen og kvalificeret af Social- og Boligministeriet, Ankestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme samt Justitsministeriet.

Informationshæftet supplerer selve loven, bekendtgørelser, vejledninger mv., men er ikke lovfortolkende. Social- og Boligstyrelsen bruger dermed lovtekstens begreber og fortolker ikke på betydningen af begreberne. Informationshæftet er guidende. Omsætningen af bestemmelserne i praksis skal altid bero på en konkret faglig vurdering i den enkelte sag.

SYMBOLER I HÆFTET

Tip til praksis

Tip til praksis

Symbolet markerer, at her præsenteres viden, som er direkte anvendelig for rådgivers praksis.

Lovgivning

Lovgivning

Symbolet markerer, at her henvises til relevant lovgivning.

Information

Information

Symbolet markerer, at her henvises til fakta eller viden om et specifikt område mv.

Eksempel

Eksempler

Symbolet markerer, at her præsenteres eksempler på konkrete overvejelser i praksis.

2. Overblik over de nye bestemmelser

Ændringen i barnets lov, § 20, stk. 2, skal ses i tæt sammenhæng med den nye bestemmelse § 115, stk. 5, i retsplejeloven. Ændringen i retsplejeloven indfører en specifik retlig ramme for politiets deling af oplysninger om enkeltpersoners tilknytning til bandemiljøer som led i SSP-samarbejdet. At oplysninger fra politiet om bandetilknytning kan deles med jer, der er børne- og ungerådgivere, kan være med til at øge jeres opmærksomhed på bandetilknytning som en risikofaktor. Ændringen i barnets lov understreger, at oplysninger om bandekriminalitet bør indgå som et tungtvejende og væsentligt element i jeres vurdering af, om der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse.

Således fastsætter § 20, stk. 2, i barnets lov og retsplejelovens § 115, stk. 5, tilsammen, at det er muligt at få adgang til viden om, hvorvidt børn og unges nære familiemedlemmer er dømt for bandekriminalitet, og at viden af den karakter skal veje tungt i vurderingen af, hvorvidt der skal iværksættes en børnefaglig undersøgelse.

Nedenfor kan I læse om, hvordan oplysninger om banderelateret kriminalitet hos nære familiemedlemmer kan videregives i SSP-samarbejdet med afsæt i de to nye bestemmelser, samt hvordan disse oplysninger kan anvendes i vurderingen af, om der bør iværksættes støtte med henblik på at forebygge rekruttering i bandemiljøet. Som børne- og ungerådgivere er det også vigtigt at være opmærksomme på infohus-samarbejdet, der bringes i spil ved bekymring for ekstremisme. Her kan også udveksles oplysninger om et barns eller en ungs nære familiemedlemmers relationer til bandemiljøet, når det er relevant. Læs evt. mere om infohus-samarbejdet her: [Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme](#).

SSP-samarbejdet

SSP er et samarbejde mellem skole, sociale myndigheder og politi, der har til formål at forebygge kriminalitet blandt børn og unge.

Samarbejdet er etableret i langt de fleste danske kommuner, og SSP udgør oftest omdrejningspunktet i det udførende kriminalpræventive arbejde.

→ Kilde: [Det Kriminalpræventive Råd](#)

Tilføjelse i barnets lov, § 20, stk. 2

Hvis I som børne- og ungerådgivere underrettes om, at et nært familiemedlem til et barn eller en ung er blevet dømt for banderelateret kriminalitet, skal I vurdere, om der er grundlag for at screene oplysningerne, jf. barnets lov, § 18, og det skal vurderes, om der skal foretages yderligere.

I skal som vanligt inddrage både barnet, den unge og familien i forbindelse med vurdering af de indkomne oplysninger om en dom for banderelateret kriminalitet hos nære familiemedlemmer. Vurderer I efter en indledende screening efter barnets lov, § 18, at det ikke vil være nødvendigt at igangsætte en børnefaglig undersøgelse, vil I som vanligt også kunne igangsætte en afdækning efter barnets lov, § 19, hvis der er behov for det.

Tip til praksis

Når I som børne- og ungerådgivere inddrager børnene og de unge, skal I være opmærksomme på, om der er forhold vedrørende æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol i familien, som bør tages i betragtning, når familien inddrages, jf. Håndbog om barnets lov, side 43, og barnets lov, § 18, stk. 3.

Efter § 20, stk. 1, **skal** der iværksættes en børnefaglig undersøgelse, fx ved en alvorlig eller kompleks sag. Efter stk. 2 **kan** der iværksættes en børnefaglig undersøgelse, hvis barnets nære familiemedlemmer er dømt for en overtrædelse efter straffelovens § 81 a. Der kan være situationer, der er omfattet af § 20, stk. 1, hvor nære familiemedlemmer er dømt for en overtrædelse som angivet i § 20, stk. 2, hvis kriterierne i § 20, stk. 1, nr.1-3 er opfyldte.

Det vil altså sige at oplysninger om, at nære familiemedlemmer er blevet dømt for banderelateret kriminalitet ikke giver anledning til, at der automatisk iværksættes en børnefaglig undersøgelse, jf. § 20, stk. 2, i barnets lov, men oplysningerne bør indgå som et tungtvejende og væsentligt element i jeres vurdering.

Overordnet er der dermed ikke ændret på kriterierne i § 20, stk. 1, i barnets lov for, hvornår en børnefaglig undersøgelse **skal** gennemføres efter barnets lov. Der er alene lagt op til at være opmærksom på vægtningen af oplysningerne og hensyn. Det vil sige I skal vægte de informationer, som indgår i den samlede faglige vurdering af, hvorvidt der bør igangsættes en børnefaglig undersøgelse efter § 20, stk. 2. Vægtningen skal omfatte en vurdering af, hvad der skal være fokus på i en eventuel børnefaglig undersøgelse, såfremt det, at et nært familiemedlem er blevet dømt for banderelateret kriminalitet, har betydning for barnets eller den unges sundhed, udvikling og trivsel.

Faglig udredning

Faglig udredning kobler sig til den faglige undersøgelse, som er en del af den nye paragraf i barnets lov, § 20, stk. 2. Udredning, faglige analyser og vurderinger pågår løbende gennem sagsbehandlingen, fx når der modtages nye oplysninger i sagen, eller når der følges op på de støttende indsatser eller anbringelse.

I den faglige udredning skal der være fokus på analyse af barnets og familiens ressourcer og udfordringer og eventuelle støttebehov. Den faglige udredning kan betragtes som en løbende og struktureret refleksion gennem hele sagsforløbet, fra den første underretning eller henvendelse modtages, og indtil sagen afsluttes.

Udredningen skal fortsat tilrettelægges ud fra lovens krav, fx i forhold til håndtering af underretninger om vold, overgreb samt mistanke om æresrelaterede konflikter og social kontrol ud fra kommunale procedurer. Det vil sige det skal overvejes, hvornår og hvordan forældre, barnet eller den unge skal kontaktes, når der er modtaget en underretning.

Når oplysningen om domfældelse hos nære familiemedlemmer til et barn eller en ung modtages, skal der laves en screening med særligt fokus på risiko for rekruttering til bandemiljø.

Behandling af underretninger, screening, afdækning og børnefaglig undersøgelse og den løbende faglige analyse og vurdering, som foregår under hele sagsforløbet, vil således ikke ændre sig, ud over at I fremadrettet skal have fokus på risiko for rekruttering til bandemiljø.

Inddragelse af barnet eller den unge og familien

Det er vigtigt at være opmærksom på, hvordan I kan arbejde videre med de oplysninger, der er kommet fra politiet eller via SSP-samarbejdet, og hvilken betydning den nye information skal have for det videre sagsforløb.

Der ligger en særlig vigtig opmærksomhed i, hvornår og hvordan I vil tale med familien om de oplysninger, I har fået.

Inspiration til opmærksomheder for inddragelse af barnet, den unge og familien finder I hos Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv.

→ [Videnscenter om børneinddragelse og udsatte børns liv](#)

Ny § 115, stk. 5, i retsplejeloven

Ændringen i retsplejeloven indfører en specifik retlig ramme for, at politiet i det kriminalitetsforebyggende arbejde (SSP-samarbejdet) kan dele informationer med myndighed på det sociale område. Indførelsen af en specifik retlig ramme har til formål at sikre, at politiet i videre omfang end i dag deler informationer om et barns eller ungs nære familiemedlemmers tilknytning til bandemiljøer så tidligt, at det øger børne- og ungerådgivernes mulighed for at forebygge, at udsatte børn og unge fx rekrutteres til bander.

Efter en konkret politifaglig vurdering vil politiet kunne videregive oplysningerne i en sådan form, at det kan give jer en risikoindikation for barnets eller den ungs tilknytning eller rekruttering til bandemiljøet, uden at specifikke oplysninger fra fx efterforskningsarbejdet tilgår jer som børne- og ungerådgivere.

Tip til praksis

Vær opmærksom på følgende ved deling af viden efter § 115, stk. 5:

Oplysninger, som I har fået som led i SSP-samarbejdet, vil ofte have betydning for forebyggelsen, efterforskningen og forfølgningen af banderelateret kriminalitet. Derfor må I som børne- og ungerådgivere som udgangspunkt ikke dele denne viden med fx en rådgiver fra jobcentret eller en rådgiver i kommunens voksenafdeling, selvom de også har sager på involverede parter.

Tip til praksis

Vær opmærksom på tavshedspligt:

Det fremgår af retsplejelovens § 115, stk. 5, at der er tavshedspligt med hensyn til oplysninger om mulige banderelationer, der deles som led i SSP-samarbejdet. Tavshedspligten følger allerede af gældende ret (forvaltningsloven og straffeloven), men bestemmelsen i § 115, stk. 5, tydeliggør, at denne type oplysninger skal behandles med særligt opmærksomhed i kommunerne

Delingen af oplysninger vil, jf. gældende lovgivning, skulle ske efter en konkret og individuel vurdering, der tager udgangspunkt i sagens samlede omstændigheder, herunder karakteren af bekymringen for, hvorvidt barnet eller den unge allerede er kendt for at være i risiko for rekruttering, samt hensynet til igangværende efterforskning eller fortrolige oplysninger hos politiet. Det vil sige at hensynet til fx en verserende efterforskning betyder, at oplysninger om en mulig banderelation ikke må deles i SSP-samarbejdet.

3. Inspiration og opmærksomhedspunkter

Barnets eller den unges relationer

Det er centralt at forebygge og sætte ind, hvis I som rådgivere får oplysninger, som kan være tegn på, at et barn eller en ung er i risiko for at blive rekrutteret til et bandemiljø. For nogle børn og unge kan deres netværk og indbyrdes relationer have en negativ indvirkning på deres udvikling, fx hvis den unge allerede indgår i en problemskabende ungegruppering. Derfor er barnets eller den unges relationer også centrale at have øje for.

Typers af problemskabende ungegrupper og deres karakteristika

Ungegrupperinger i et område, som kan betegnes som problematiske, og som man derfor bør være ekstra opmærksom på, kan beskrives som:

Grupper af unge, som primært:

- mødes på gaden
- har en uroskabende adfærd
- har en kriminel adfærd eller er kriminalitetstruede
- fatter interesse for onlinefællesskaber med klare fjendebilleder.

Fælles for nedenstående former for ungegrupperinger er, at der ikke er et særligt krav om, hvor længe gruppen har holdt sammen. Grupper af unge kan af omverdenen opleves som en kilde til uro og kriminalitet, selvom grupperne er kendetegnet som fluktuerende og omskiftelige.

Bekymrende vennegrupper	Territorielle uroskabende ungdomsgrupper	Kriminelle ungdomsgrupper	Onlinefællesskaber med klare fjendebilleder
Består primært af unge i alderen 12-17 år, der finder sammen om rusmidler. De socialiserer på gaden og i offentligheden, men uden at have et særligt område.	Består primært af unge i alderen 13-23 år. De er altid knyttet til et geografisk område (boligområde, kvarter eller bydel) og kender typisk hinanden fra opvækst samme sted.	Ligner de territoriale uroskabende ungegrupper, men adskiller sig ved at have tættere relationer til voksne kriminelle fra rocker- og bandemiljøet og i forlængelse heraf begå mere alvorlig kriminalitet.	Risikoadfærd online skal forstås som lovlig digital adfærd, der gennem fjendebilleder, konspirationer og/eller negative fællesskaber udgør en risiko for den enkeltes eller andres trivsel.
Kilde: Det Kriminalpræventive Råd (2013): Problemskabende ungdomsgrupper i Danmark, s. 15-16			Kilde: Medierådet børn og unge (2024): Børn og unges digitale liv i udvikling

Gruppestrukturer og familiestrukturer har desuden betydning for, hvilken viden om barnet, den unge eller familien I kan få adgang til. Disse strukturer er væsentlige at kende til, når I taler med barnet, den unge eller familien om netop en bekymring om banderelateret kriminalitet. Der kan fx være familier, hvor det er svært at få familierne og børnene i tale, fordi de fremstår lukkede. Derfor er det relevant at tage bestik af strukturen, inden familien kontaktes.

Tip til praksis

Familiestrukturer

Når du møder familien, er det væsentligt at være undersøgende, i forhold til hvilken type familiestruktur der er tale om, det vil sige om der fx er tale om en kollektivistisk, patriarkalsk eller anden familiestruktur. Undersøgelsen af familiestrukturer kan være med til at afdække ressourcer og risici i familien.

→ Kilde: [Styrelsen for International Rekruttering og Integration](#)

I dialogen med barnet eller den unge og familien skal I være opmærksomme på at afdække barnets eller den unges netværk og de ressourcer, der er i netværket. Derudover bør I afdække, hvem barnet eller den unge selv føler sig særligt tæt på, fordi barnets eller den unges netværk og indbyrdes relationer har betydning for deres udvikling.

Afdækningen af familiestrukturer bør gennemføres med opmærksomhed på, hvem der har forældremyndigheden over barnet i forbindelse med partsbeføjelser i sagen, og hvem der har den nære relation og dermed særlig betydning for barnets udvikling.

I kan bruge Relationsprofilen i samarbejdet med barnet, den unge og familien samt relevante aktører, når I har behov for at skabe overblik over barnets eller den unges relationer. Relationsprofilen kan også være en vigtig kilde til viden til at oplyse sagen, inden der igangsættes forebyggende indsatser. I finder skabeloner til udarbejdelse af Relationsprofilen i bilag 2 og 3. Relationsprofilen kan bruges til at kortlægge relationerne i et enkelt netværk (bilag 2), eller den kan bruges til at kortlægge flere grupper af unge (bilag 3) inden for et lokalområde eller i hele kommunen.

Relationsprofilen gør det muligt at visualisere, hvordan positive og negative relationer ændres over tid, og kan bruges som inspiration til, hvad I gerne vil tale med barnet eller den unge om ved individuelle samtaler. Tilsvarende kan I med Relationsprofilen finde inspiration til forberedelse og afholdelse af netværksmøder, hvor relevante aktører og netværk er inviteret sammen med barnet, den unge og familien.

Anvendelse af Relationsprofil

1. Print Relationsprofilen ud, og placer den fx på en tavle. Det giver et godt fælles overblik som afsæt til jeres drøftelser.
2. Gentag øvelsen, fx kvartalsvis for at følge udviklingen i de unges netværk.

Ved at udarbejde Relationsprofilen er det formålet at få mere viden om barnets eller den unges relationer og om, hvem han eller hun færdes med. Det er også formålet at få viden om, hvordan grupper af unge har relationer til hinanden.

Først udarbejdes en Relationsprofil for den enkelte (bilag 2). Når gruppen af unge er identificeret, gennemføres eventuelt en udvidet kortlægning af de problemskabende ungegrupperinger (bilag 3).

Vær opmærksom på:

- Hvilke grupper af problemskabende ungegrupper, der er i kommunen (netværk).
- Hvor den enkelte problemskabende ungegruppe færdes (nuværende og særlige platforme.)
- Hvilke aktiviteter gruppen har i relation til platformen (utryghedsskabende, kriminalitet, misbrug mv.)
- Hvor der er risiko for, at den enkelte problemskabende ungegruppe vil færdes fremadrettet, hvis der ikke sættes ind (forventet platform).

På baggrund af kortlægningen får I et samlet overblik over de enkelte ungegrupper og deres indbyrdes relationer. Det kan danne baggrund for prioritering af indsatser.

→ Kilde: Redskaber målrettet SSP-samarbejdet

Tegn på mistrivsel

Der kan være forskellige tegn på mistrivsel og reaktioner hos barnet og den unge, som måske endnu ikke er relateret til bandekriminalitet. Der bør derfor være særlig opmærksomhed på, hvilke tegn på mistrivsel der kan være relateret til bandekriminalitet. I den forbindelse er det vigtigt, at der ikke sættes lighedstegn mellem bekymring for mistrivsel og bandekriminalitet.

Omvendt er det vigtigt at være opmærksom på, at mistrivsel familiært, socialt og/eller personligt kan være udslagsgivende i forhold til at indgå i bandekriminalitet. En mere dybdegående vurdering af, hvorvidt der er tale om decideret bandekriminalitet, bør derfor ikke gennemføres i den indledende fase, men i en solid og systematisk analyse af barnet eller den unge og deres familiers situation.

Vurdering af risikofaktorer

Når I som børne- og ungerådgivere har modtaget oplysninger om, at nære familiemedlemmer til et barn eller en ung er blevet dømt for banderelateret kriminalitet, og det vurderes, at der skal handles på oplysningerne grundet bekymring eller eventuelt viden om rekruttering til bandemiljøet, skal I hurtigst muligt afholde en samtale med barnet eller den unge og forældrene. Inden I kontakter barnet, den unge eller familien skal I vurdere, om der er risiko for at eskalere sagen negativt, hvis der i familien er æresrelaterede konflikter og/eller negativ social kontrol.

Som i andre sagsforløb skal I foretage en screening ud fra de foreliggende oplysninger i sagen og vurdere, hvad der skal være det næste skridt i sagen. Det vil sige at I skal lave en vurdering af, om der skal udarbejdes en afdækning, en børnefaglig undersøgelse, om der skal iværksættes en tidlig forebyggende indsats, eller om sagen skal lukkes. Det bør fremgå tydeligt i sagen, hvilke oplysninger der er lagt vægt på i vurderingen. På lige fod med andre relevante forhold, som fx barnets eller den unges adfærd eller trivsel, skal I vurdere, hvorvidt der er øget risiko for, at barnet eller den unge færdes i et bandemiljø.

I jeres vurdering af bekymringsgrad kan I med fordel bruge risikoprofilen, som har fem niveauer.

I kan fx tage afsæt i profilens niveauer, når I taler med barnet eller den unge selv, på et netværksmøde eller et møde i SSP-regi, hvor I har inviteret relevante aktører ind sammen med barnet, den unge og familien. Redskabet kan bruges til at kortlægge risikofaktorer hos barnet eller den unge, men ikke til at afgøre, hvilke indsatser der efterfølgende er nødvendige for at forebygge eller håndtere kriminalitet eller problemskabende grupperinger.

Risikofaktorer kan ikke i sig selv bruges til at forudsige, hvilke børn og unge der bliver bandekriminelle eller bliver en del af en gruppering, men de kan indikere, om den enkelte unge har en forhøjet risiko for en kriminel adfærd. Tilstedeværelsen af risikofaktorer hos det enkelte barn eller den enkelte unge er således tegn på, at der kan være grund til særlig opmærksomhed på barnets eller den unges udvikling.

Risikoprofilen

De fem niveauer afspejler den viden, der er omkring risikofaktorer og risikoadfærd hos unge i risiko for ungdomskriminalitet og unge, der er en del af problemskabende ungegrupperinger.

Risikoprofileringsskalaens fem niveauer:

Niveau 4: Medlem af kriminelle ungdomsgrupper med personfarlig kriminalitet

- *Meget personfarlig kriminalitet* i kriminelle grupper (det vil sige vold, røveri, overfald, våben mv.)

Niveau 3: Øget Risikoadfærd

- *Gentagen eller alvorlig kriminalitet* i territorielle uroskabende ungdomsgrupper eller kriminelle ungdomsgrupper.
- Medlem af territorielle uroskabende ungdomsgrupper eller kriminelle ungdomsgrupper.

Niveau 2: Risikoadfærd

- *Førstegangsmistænkt eller sigtet for kriminalitet* sammen med medlemmer af bekymrende vennegrupper, territorielle uroskabende ungdomsgrupper eller kriminelle ungdomsgrupper.
- Fast omgangskreds i problemskabende ungegruppering.
- Manglende eller højt fravær fra skole, uddannelse, arbejde eller fritidsaktiviteter.

Niveau 1.C: Risikotruet samt risikoadfærd

- *Antruffet af politiet eller førstegangsmistænkt* for kriminalitet sammen med medlemmer af bekymrende vennegrupper, territorielle uroskabende ungdomsgrupper eller kriminelle ungdomsgrupper.
- Del af gruppe, der viser gruppeholdninger i form af symboler/artefakter (nydannelse af gruppering).
- Meget bekymrende fravær fra skole.
- Lavt fagligt niveau eller lav trivsel i skolen.
- Manglende fritidsinteresser.

Niveau 1.B: Risikofaktorer samt risikoadfærd

- *Observeret eller antruffet af politiet* med medlemmer af bekymrende vennegrupper, territorielle uroskabende ungdomsgrupper og/eller kriminelle ungdomsgrupper.
- Del af gruppe, der viser/begynder at vise tegn på at flashe gruppeholdninger i form af symboler/artefakter (nydannelse af gruppering).
- Bekymrende fravær fra skole (alvorligt eller meget alvorligt).
- Lavt fagligt niveau eller lav trivsel i skolen.
- Underretning.
- Sociale sager, kriminalitet, vold, misbrug, arbejdsløshed og lignende i familien.

Niveau 1.A: Risikofaktorer

- Venner eller i familie med personer i eller omkring problemskabende ungegrupperinger, bander eller rockere.
- Bekymrende fravær fra skole (alvorligt).
- Lavt fagligt niveau eller lav trivsel i skolen.
- Sociale sager, kriminalitet, vold, misbrug, arbejdsløshed og lignende i familien.

Niveau 0: Ingen risiko

→ Kilde: [Redskaber målrettet SSP-samarbejdet](#)

Bilag 1: Overblik over ændringer i sagsbehandlingen

Kan printes og lægges ind i Håndbog om barnets lov, kapitel 4 om screening, afdækning og børnefaglig undersøgelse i sagsbehandlingen.

Overblik over ændringer i sagsbehandlingen, jf. ændringerne i barnets lov, § 20, stk. 2, og Retsplejeloven, § 115, stk. 5.

For at sikre en mere effektiv forebyggelse af rekruttering af udsatte børn og unge til bandemiljøet kan I med retsplejelovens § 115, stk. 5, få viden om, hvorvidt nære familiemedlemmer er dømt for bandekriminalitet. Bestemmelsen lægger op til at styrke indsatsen i SSP-samarbejdet om børn og unge, der er i risiko for at blive rekrutteret til bandemiljøer, og giver mulighed for, at der i SSP-samarbejdet kan deles oplysninger fra politiet om bandetilknytning.

Får I oplysninger om, at barnets eller den unges nære familiemedlemmer er dømt for bandekriminalitet, og I enten er i gang med eller træffer afgørelse om en børnefaglig undersøgelse, jf. barnets lov, § 20, skal oplysningerne indgå og vægtes i jeres samlede vurdering af muligt støttebehov, jf. barnets lov, § 20, stk. 2.

Vær opmærksom på deling af viden:

→ Vær opmærksom på, at banderelaterede oplysninger, der deles som led i SSP-samarbejdet, som udgangspunkt ikke må indgå i kommunens øvrige sagsbehandling og administrative afgørelser på andre forvaltningsområder.

Vær opmærksom på tavshedspligt:

→ Der gælder en særlig tavshedspligt med hensyn til oplysninger om mulig bandetilknytning, der deles som led i SSP-samarbejdet, jf. retsplejeloven, § 115.

Vurdering af oplysninger:

Oplysninger om domfældelse for banderelateret kriminalitet af nære familiemedlemmer giver ikke anledning til, at der automatisk iværksættes en børnefaglig undersøgelse, men iværksætter I en undersøgelse, skal oplysningerne indgå i jeres vurdering af risikofaktorer og mulige støttebehov.

Risikoadfærd

Vær i jeres samtale med barnet eller den unge opmærksom på risikofaktorer, der indikerer, at et barn eller en ung er i risiko for at blive tiltrukket af kriminalitet og/eller at blive en del af en problemskabende ungegruppering.

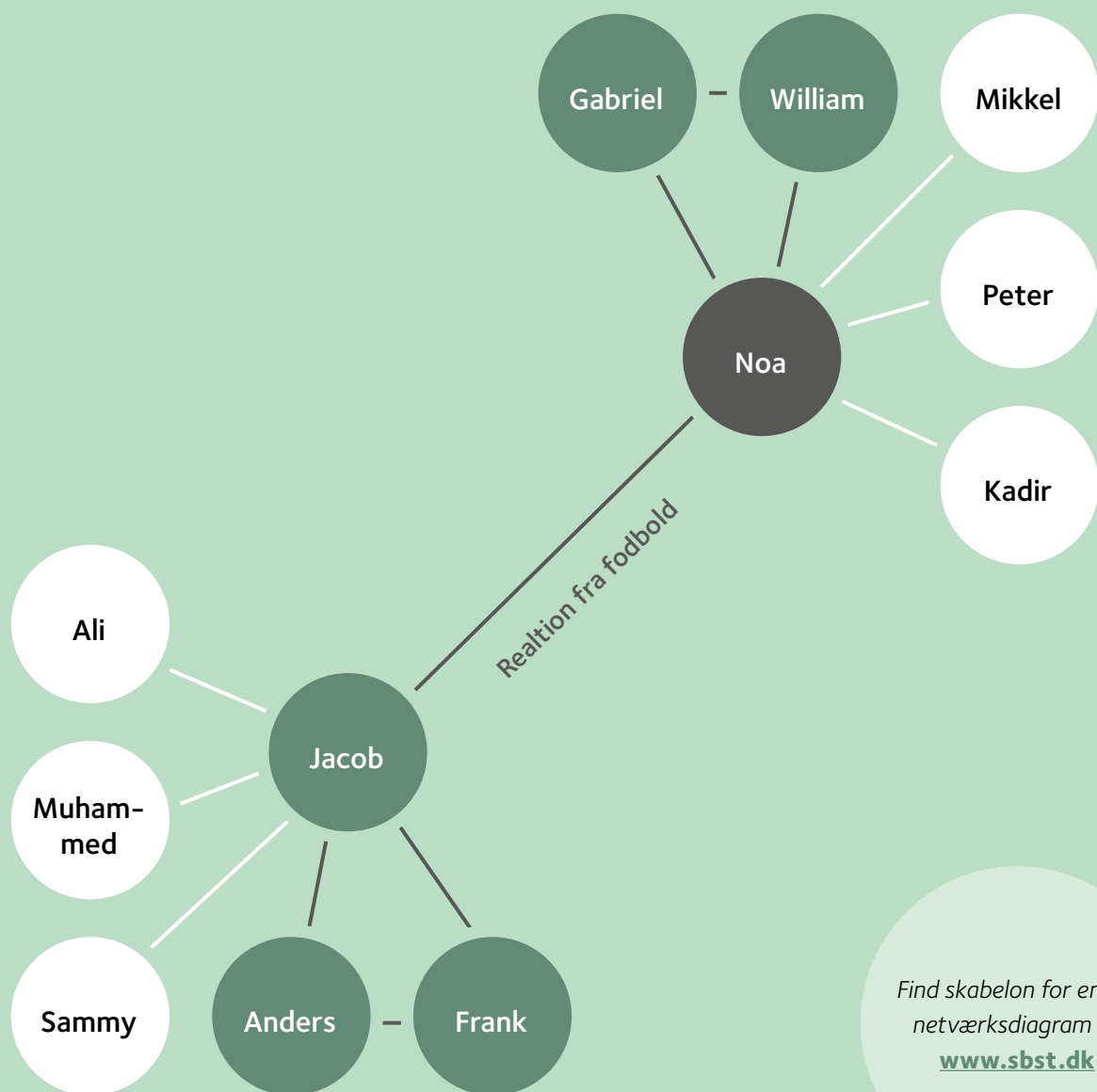
- Er barnet eller den unge antruffet af politiet eller førstegangsmistænkt for kriminalitet sammen med medlemmer af bekymrende vennegrupper, territorielle uroskabende ungdomsgrupper, kriminelle ungdomsgrupper eller fatter interesse for onlinefællesskaber med klare fjendebilleder?
- Har barnet eller den unge lavt fagligt niveau eller lav trivsel i skolen?
- Udebliver barnet eller den unge fra skole, eller har han eller hun et højt fravær fra skole, uddannelse, arbejde, eller mangler barnet eller den unge fritidsaktiviteter?
- Har barnet eller den unge venner tilknyttet problemskabende ungegrupperinger, eller er barnet eller den unge i familie med personer, der omgås bander eller rockere?
- Er der sociale sager, kriminalitet, vold, misbrug, arbejdsløshed og lignende i familien?

Vær opmærksom på:

- Ud over de ovenfor nævnte risikofaktorer kan der være tegn på mistrivsel og reaktioner hos barnet eller den unge, som måske endnu ikke er relateret til bandekriminalitet.
- Det er centralt at være opmærksom på ikke at sætte lighedstegn mellem bekymring for mistrivsel og bandekriminalitet. Mistrivsel kan dog være en risikofaktor i forhold til at indgå i bandekriminalitet.

Bilag 2: Relationsprofil, Netværksdiagram – enkelt

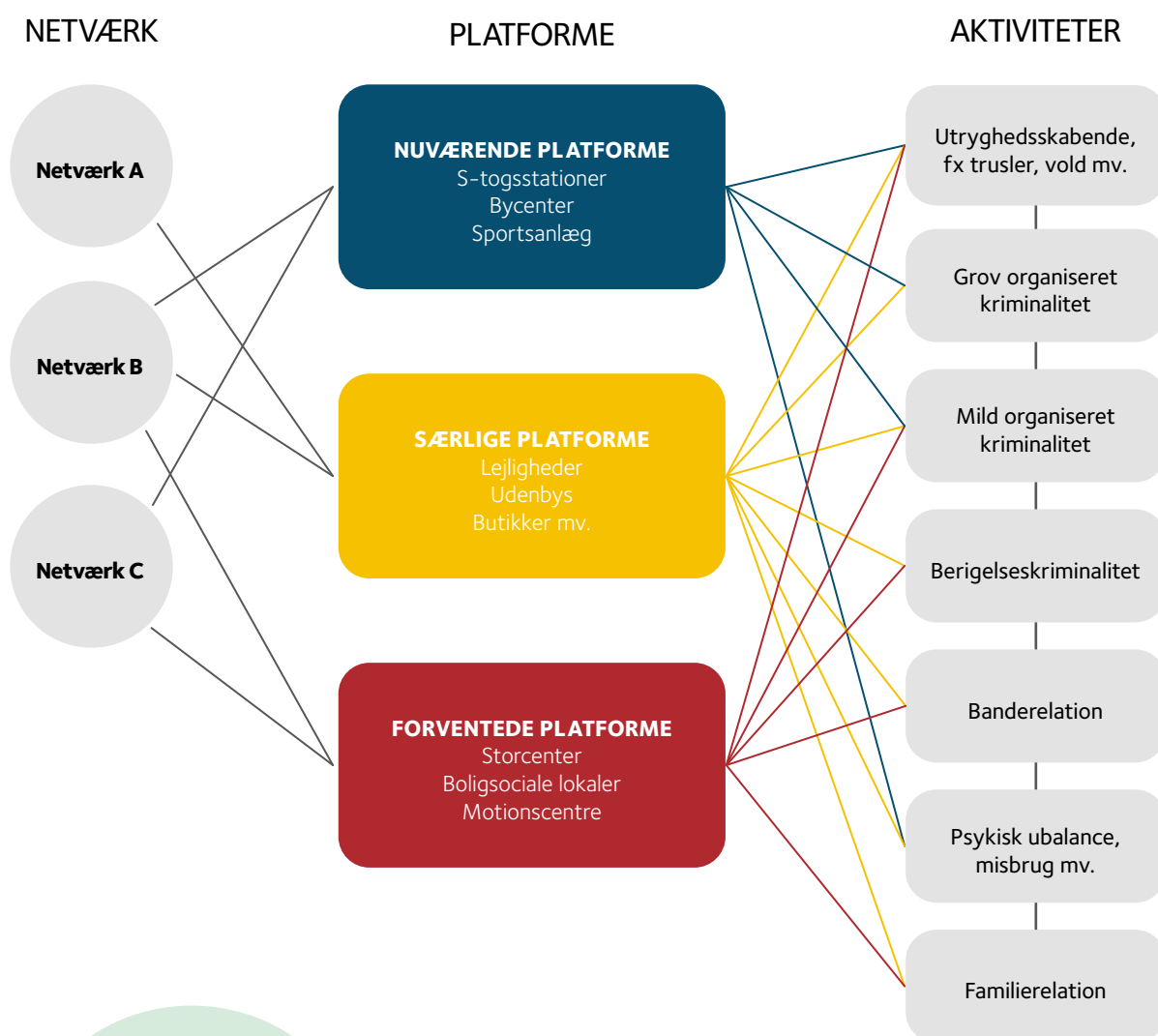
Eksempel på relationsprofil

Find skabelon for enkelt
netværksdiagram på
www.sbst.dk

Bilag 3: Relationsprofil, Netværksdiagram – avanceret

Eksempel på relationsprofil

Find skabelon for avanceret
netværksdiagram på
www.sbst.dk

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk

Marts 2025